

Sygn. akt I ACa 529/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Gawinek
Sędziowie:	SSA Krzysztof Górski SSA Artur Kowalewski (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Emilia Startek

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa M. G. (1)

przeciwko

(...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 10 marca 2016 roku, sygn. akt VIII GC 532/15

I. oddala apelację,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Krzysztof Górski SSA Małgorzata Gawinek SSA Artur Kowalewski

Sygn. akt I ACa 529/16

UZASADNIENIE

Powódka M. G. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., tytułem zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, kwoty 87.204, 44 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18 maja 2015 roku oraz kosztami postępowania według norm przepisanych.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł., powołując się na następującą argumentację faktyczną i prawną.

M. G. (1) prowadzi działalność gospodarczą, między innymi w zakresie sprzedaży detalicznej paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw, w ramach której nawiązała współpracę handlową z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K..

W dniu 6 marca 2012 r. spółka (...) obciążyła M. G. (1) fakturą VAT numer (...) na kwotę 159.304,38 zł, zaś w dniu 14 marca 2012 r. fakturą VAT numer (...) na kwotę 158.526,82 zł.

Powódka w pismach datowanych na dzień 10 lipca 2012 r. oraz 31 lipca 2012 r., zatytułowanych „kompensata” i skierowanych do spółki (...) oświadczyła, że dokonuje kompensaty wzajemnych należności.

W dniu 27 września 2012 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawarły umowę sprzedaży wierzytelności, mocą której spółka (...) sprzedała spółce (...) wierzytelności wobec M. G. (1) z tytułu faktur VAT o numerach (...) na łączną kwotę 101.721,26 zł Pismem z 27 września 2012 roku spółka (...) zawiadomiła M. G. (1) o cesji.

Pismem z 27 marca 2013 roku pełnomocnik spółki (...) wezwał M. G. (1) do zapłaty kwoty 26.484,83 zł, łącznie z trzech faktur VAT o numerach (...). W wezwaniu wskazano, że objęta wezwaniem kwota z faktury numer (...) wynosi 774,95 zł.

W okresie od 1 marca 2012 r. do 3 maja 2013 r. M. G. (1) przelała ze swojego rachunku prowadzonego w (...) SA na rachunek bankowy spółki (...) łącznie kwotę 127.491,20 zł, jako tytuł wpłaty wskazując fakturę numer (...) oraz fakturę numer (...). Ponadto M. G. (1) przelała ze swojego rachunku prowadzonego w banku (...) na rachunek bankowy spółki (...) w okresie od 29 marca 2012 r. do 1 października 2012 r. następujące kwoty: 5.000 złotych, 15.000 złotych, 5.000 złotych, 5.000 złotych, 5.000 złotych, 5.000 złotych, 5.000 złotych, 5.000 złotych, 6.000 złotych, w tytułach wpłat wskazując numery faktur (...). Dodatkowo w dniu 14 września 2012 r. przelała ze swojego rachunku prowadzonego przez (...) Bank (...) SA na rachunek spółki (...) kwotę 5.000 złotych, jako tytuł operacji wskazując (...)

Powódka pismem z 12 kwietnia 2013 r., zatytułowanym „kompensata”, skierowanym do spółki (...) oświadczyła, że dokonuje kompensaty wzajemnych należności. Po kompensacie do zapłaty na rzecz spółki (...) pozostała kwota 51.801,29 zł. z faktury VAT numer (...).

Pismem z 18 kwietnia 2013 r. M. G. (1) oświadczyła wobec spółki (...), że odmawia uznania cesji wierzytelności z uwagi na występowanie w księgach rozrachunków w innych kwotach.

W dniu 13 czerwca 2014 r. M. G. (1) i (...) spółka w S. zawarły umowę handlową, której przedmiotem była sprzedaż paliw ciekłych. W umowie postanowiono, że dla zabezpieczenia roszczeń sprzedającego, czyli spółki (...) wobec kupującego, czyli M. G. (1) kupujący składa sprzedającemu weksel in blanco.

Pismem z dnia 17 lipca 2014 r. spółka (...) poinformowała M. G. (1) o wypełnieniu weksla oraz wezwała ją do zapłaty sumy wekslowej w kwocie 423,081,31 zł. Jednocześnie poinformowała, że termin płatności weksla upływa w dniu 24 lipca 2014 roku oraz, że oryginał weksla pozostaje do wglądu w siedzibie kancelarii pełnomocnika spółki.

M. G. (1) dokonała następujących płatności na rzecz pozwanej: 23 lipca 2014 r. - 10.000 zł., tytuł płatności faktura (...), 24 lipca 2014 r. - 2.000 zł., tytuł płatności faktura (...), 25 lipca 2014 r. - 2.000 zł., tytuł płatności faktura (...).

W dniu 25 lipca 2014 r. pozwana złożyła pozew w Sądzie Okręgowym w Szczecinie przeciwko powódce, domagając się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla zasądzającego kwotę 409.081,35 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pomimo upływu terminu płatności suma wekslowa nie została w całości zapłacona, na skutek

wezwania do zapłaty M. G. (1) zapłaciła bowiem jedynie kwotę 10.000 zł oraz dwukrotnie kwoty po 2.000 zł. W dniu 5 sierpnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie VIII GNc 342/14 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym uwzględniający ww. żądanie wraz z kosztami procesu.

W dniu 12 sierpnia 2014 r. pracownica spółki (...) pocztą elektroniczną poinformowała A. T. - na adres (...) - że podana na dzień 12 sierpnia 2014 r. kwota 174.963,84 zł. wyczerpuje finansowe roszczenia powódki.

W dniu 13 sierpnia 2014 r. M. G. (1) zapłaciła na rachunek bankowy komornika sądowego M. J. kwotę 170.000 złotych, jako tytuł przelewu wskazując: „KM 609/14 (...) L. M. zakończenie postępowania”.

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie odrzucił zarzuty pozwanej od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym w sprawie VIII GNc 342/14. Zażalenie na to postanowienie zostało oddalone przez Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 26 czerwca 2015 r.

W dniu 25 lutego 2015 r. nakazowi zapłaty wydanemu w sprawie VIII GNc 342/14 nadana została klauzula wykonalności, jako orzeczeniu natychmiast wykonalnemu, a Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin Prawobrzeże i Zachód w sprawie KM 204/15 wszczął egzekucję z tego nakazu zapłaty.

W dniu 19 marca 2015 r. Komornik ten przelewał na rachunek bankowy M. G. (1) kwotę 87.759, 34 zł. w tytule przelewu wskazując: „KM 204/15 VIII GNC 342/14 zwrot nadpłaty na 18 marca 2015”.

Pismem z dnia 7 maja 2015 r. pełnomocnik M. G. (1) wezwał spółkę (...) do zwrotu kwot: 71.243,21 zł plus 5.380 złotych z tytułu odsetek oraz 11.505,33 zł z tytułu opłaty egzekucyjnej, pobranych przy egzekucji w sprawie KM 204/15 bez podstawy prawnej. Zdaniem powódki, zgodnie z zestawieniem płatności dokonanych w okresie od 30 czerwca do 8 sierpnia 2014 r. na dzień 8 sierpnia 2014 r. nie występowały żadne zobowiązania finansowe ze strony M. G. (1) wobec spółki. Dlatego też wskazane przez (...) na dzień 31 lipca 2014 r. przeterminowane należności w kwocie 543.553,61 zł. nie mogą być przedmiotem egzekucji w sprawie KM 204/15, toteż uzyskane tą drogą nadpłaty w wysokości wskazanej w wyżej wymienionym piśmie stanowią po stronie spółki bezpodstawne wzbogacenie.

W kontekście powyższych ustaleń faktycznych, dokonanych na podstawie dowodów z dokumentów, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała, Sąd Okręgowy uznał powództwo, oparte na treści art. 405 k.c., za nieuzasadnione.

Jak wskazał pełnomocnik powódki, żądaniem pozwu objęta jest kwota, którą powódka dobrowolnie wpłaciła komornikowi w postępowaniu prowadzonym w oparciu o tytuł wykonawczy, czyli nakaz zapłaty w sprawie VIII GNc 342/14. Jego zdaniem pozwana egzekwowała w oparciu o ten tytuł wierzytelności, które z niego nie wynikały, lecz stanowiły kwestionowane przez powódkę należności nabyte przez pozwaną od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Sam nakaz zapłaty został wydany jedynie w oparciu o weksel, do pozwu nie załączono deklaracji wekslowej, w postępowaniu tym nie wyjaśniono żadnych zdarzeń prawnych i faktycznych, które uzasadniłyby powstanie roszczenia.

Sąd I instancji podkreślił, że niezależnie od woli stron, kwota ściągnięta przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego może być zaliczona wyłącznie na zaspokojenie roszczeń stwierdzonych tytułem wykonawczym oraz na zaspokojenie roszczeń wierzyciela z tytułu kosztów postępowania. Ani strony, ani komornik nie mogą zaliczyć ściągniętych kwot na poczet innych długów. Z treści art. 803 i 804 k.p.c. wynika przy tym, że można egzekwować wszystko co wynika z tytułu egzekucyjnego, a organ egzekucyjny nie ma prawa badać zasadności tego tytułu. To, co powódka dobrowolnie uiszcza komornikowi jest zatem niczym innym, jak spełnieniem egzekwowanego świadczenia. Pokwitowanie komornika ma skutek dokumentu urzędowego (art. 815 § 2 k.p.c.) i dlatego wadliwe jest twierdzenie, jakoby egzekwowana była inna wierzytelność, niż wynikająca z nakazu zapłaty. Spełnienie świadczenia w toku egzekucji nie jest świadczeniem nienależnym, bo choć egzekucja była prowadzona na podstawie nieprawomocnego, natychmiast wykonalnego nakazu zapłaty, to ostatecznie nakaz ten uprawomocnił się. Dodatkowo zauważył, że powódka nie kwestionowała tego, że podpisała weksel, a zatem okoliczności, iż była dłużnikiem wekslowym

pozwanego. Skoro zaś nakaz zapłaty został wydany w oparciu o ten weksel, to też i wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym kwoty zaspokoily to roszczenie wekslowe pozwanej wobec powódki.

W konsekwencji nie zaistniała żadna z przesłanek powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia czy też zwrotu świadczenia nienależnego. Nie wystąpiła bowiem żadna z okoliczności wymienionych w art. 410 § 2 k.c., a po stronie powódki nie powstało roszczenie o zwrot świadczenia oparte o art. 411 k.c.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła apelacją powódka M. G. (1), zarzucając:

1. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, a to poprzez przyjęcie, że:

- wystawiony przez powódkę weksel in blanco uprawniał pozwaną do wypełnienia go w sposób dowolny, mimo, że zapis § 7 umowy łączącej strony określał granice odpowiedzialności powódki do „roszczeń Sprzedającego wobec Kupującego wynikających z umowy” (z dnia 13.06.2014r.),
- nieuwzględnienie przez Sąd okoliczności wpłaty przez powódkę w dniu 08.08.2014 r. na rzecz pozwanej kwoty 338.225,15 zł,
- nie odniesienie się do zestawienia rozliczeń stron z okresu 30.06.2014r. - 18.03.2015r. , mimo, że wskazują one na całkowitą spłatę wszystkich faktur wystawionych przez pozwaną w okresie współpracy stron, jak też na zapłatę kosztów procesu,
- pozwana złożyła pozew mimo rozliczenia się z powódką i mimo, że powódka twierdziła, że dokonała wpłaty w dniu 08.08.2014 r., już po wydaniu nakazu zapłaty,
- wpłacona przez powódkę kwota 170.000 zł na rachunek komornika dokonana została w celu zwolnienia rachunku bankowego, bez czego powódka nie mogła prowadzić działalności gospodarczej - nie zaś „dobrowolnie”, jak to przyjął Sąd,
- wobec spłaty zobowiązań przez powódkę w dniu 08.08.2014r., gdy nie wiedziała jeszcze o wydanym nakazie zapłaty, pozwana obowiązana była zawiadomić o wpłacie komornika i ograniczyć egzekucję o dokonaną wpłatę, czego pozwana nie uczyniła żądając dalszej wpłaty w kwocie 170.000 zł.

2. Obrazę przepisu art. 405 k.c. poprzez niezastosowanie, mimo wykazania przez powódkę, że na dzień 08.08.2014r. zapłaciła wszystkie należności, po otrzymaniu nakazu zapłaty - dopłaciła koszty procesu i wymagane koszty egzekucji, w efekcie czego prowadzenie egzekucji kwot ponad wynikające z umowy handlowej stanowiło wzbogacenie po stronie pozwanej bez tytułu prawnego,

3. Obrazę przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwą i sprzeczną z literalnym brzmieniem ocenę umowy handlowej z dnia 13.06.2014 r. łączącej strony, poprzez całkowity brak oceny zestawienia rozliczenia z pozwaną w okresie 13.06.2014 r. - 18.03.2015 r., jak również poprzez oddalenie wniosków dowodowych powódki mimo niewyjaśnienia istoty sprawy.

Wskazując na te zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 87.204,44 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 18.05.2015r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów procesu od pozwanej na rzecz powódki za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 7.200 zł. oraz kwoty 17 zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa jako wydatku koniecznego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie zasługiwała na uwzględnienie.

Podkreślenia na wstępie wymaga, że rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy sprowadzało się do oceny zarzutów zgłoszonych w apelacji powódki. Obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), oznacza związanie sądu odwoławczego zarzutami prawa procesowego (tak Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07), za wyjątkiem tego rodzaju naruszeń, które skutkują nieważnością postępowania. Nie dostrzegając ich wystąpienia w niniejszej sprawie, a nadto akceptując argumentację materialnoprawną Sądu I instancji, jak również poczynione przez ten Sąd ustalenia faktyczne (w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody), zadość wymogowi konstrukcyjnemu niniejszego uzasadnienia czyni odwołanie się do tej argumentacji, bez potrzeby jej powielania. Jak słusznie bowiem wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2015 r., I UK 431/14, niepubl., zakres odpowiedniego zastosowania art. 328 § 2 k.p.c. w postępowaniu przed sądem drugiej instancji (art. 391 § 1 k.p.c.) zależy od treści wydanego orzeczenia oraz, w dużym stopniu, od przebiegu postępowania apelacyjnego (np. tego, czy przed sądem apelacyjnym były przeprowadzane dowody), a także od działań procesowych podjętych przez sąd odwoławczy, dyktowanych rodzajem zarzutów apelacyjnych oraz limitowanych granicami wniosków apelacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2005 r., IV CK 202/05, LEX nr 173639). W przypadku, gdy sąd odwoławczy, oddalając apelację, orzeka, jak w niniejszej sprawie, na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, nie musi powtarzać dokonanych już wcześniej ustaleń i ich motywów. Wystarczy stwierdzenie, że przyjmuje je za własne. Także jeżeli sąd drugiej instancji podziela ocenę prawną, jakiej dokonał sąd pierwszej instancji, i uznaje ją za wyczerpującą, wystarczy stwierdzenie, że podziela argumentację zawartą w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji (por. wyroki Sądu Najwyższego z 9 marca 2006 r., I CSK 147/05, LEX nr 190753; z 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05, LEX nr 179977; z 8 października 1998 r., II CKN 923/97, OSNC 1999 Nr 3, poz. 60).

Analiza zarzutów apelacji z uwzględnieniem jej uzasadnienia prowadzi do wniosku, że powódka upatruje podstawy do weryfikacji zaskarżonego wyroku w postulowanym przez siebie zakresie w pominięciu przez Sąd I instancji jej argumentacji dotyczącej dwóch kwestii. Po pierwsze wskazuje skarżąca na niemożność objęcia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 5 sierpnia 2014 r, wierzytelności nabytych przez pozwaną od spółki (...), a których istnienie powódka kwestionowała, bowiem nie były one zabezpieczone wekslem gwarancyjnym wystawionym przez powódkę w oparciu o których nakaz ten został wydany. Po drugie zaś skarżąca twierdzi, że w postępowaniu egzekucyjnym, prowadzonym w oparciu o ten nakaz przez Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin Prawobrzeże i Zachód (KM 204/15) doszło do wyegzekwowania ww. wierzytelności, które tytułem wykonawczym stanowiącym podstawę prowadzenia tego postępowania nie były objęte. W konsekwencji, przy uwzględnieniu wszystkich dokonanych przez nią wpłat, powódka nadpłaciła, ponad wartość wierzytelności wynikających z umowy handlowej na dostawę paliw łączącej strony, kwotę dochodzoną pozewem. W tym zakresie zarzuciła pozwanej, że wykorzystała tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z dnia 5 sierpnia 2014 r., aby zaspokoić wierzytelności, które są pomiędzy stronami sporne.

Usiłując nadać wskazanych wyżej okolicznościom walor istotności dla rozstrzygnięcia sprawy, skarżąca w swojej apelacji całkowicie pomija kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy uwarunkowania prawne zgłoszonego przez nią roszczenia. Chcąc bowiem skutecznie podważyć stanowisko Sądu I instancji winna ona w pierwszej kolejności zdyskredytować zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku argumentację prawną, wedle której w przypadku spełnienia świadczenia w ramach postępowania egzekucyjnego, prowadzonego w oparciu o niepodważony tytuł wykonawczy nie może być mowy o tym, aby jakakolwiek część tego świadczenia posiadać mogła walor bezpodstawnego wzbogacenia w rozumieniu art. 405 k.c., czy też świadczenia nienależnego, o którym mowa w art. 410 § 2 k.c. Tymczasem apelacja nawet nie podjęła próby polemiki z oczywiście prawidłowym stanowiskiem Sądu Okręgowego, że

powódka całość świadczenia, którego zwrotu się domaga zrealizowała w oparciu o istniejącą podstawę prawną – nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 sierpnia 2014 r. Zamiast tego zarówno samo powództwo, jak i apelacja, ufundowane zostały na okolicznościach faktycznych, których badanie w niniejszej sprawie było niedopuszczalne, a zatem nie miały one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wyjaśnić zatem należy powódce, że w niniejszej sprawie nie mogły podlegać badaniu jakiegokolwiek zarzuty odnoszące się do podstaw faktycznych i prawnych wydania nakazu zapłaty z dnia 5 sierpnia 2014 r., a odwołujące się do zdarzeń zaistniałych przed tą datą, w szczególności dotyczące tego, że wystawiony przez powódkę weksel nie mógł zabezpieczać wiarygodności nabytych przez pozwaną w drodze umowy cesji, czy też nieuwzględnienia wpłat dokonanych przez powódkę. Stanowiłoby to bowiem oczywiste naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. Wynikająca z tego przepisu zasada związania sądu treścią prawomocnego orzeczenia odnosi się po pierwsze, do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia, i po drugie do waloru prawnego rozstrzygnięcia zawartego w treści orzeczenia. Skutkiem pozytywnym (materialnym) jest to, że rozstrzygnięcie zawarte w orzeczeniu stwarza taki stan prawny, jaki z niego wynika, czyli sądy rozpoznające spór muszą przyjmować, że dana kwestia kształtuje się tak, jak to przyjęto we wcześniejszym, prawomocnym orzeczeniu. W kolejnym zatem postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być już ona badana. Związanie dotyczy sentencji orzeczenia i motywów w tych granicach, jakie stanowią konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia. W konsekwencji nikt nie może kwestionować faktu istnienia prawomocnego orzeczenia i jego treści (vide wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 4 lutego 2011 r., III CSK 161/10, LEX nr 785884 i 20 stycznia 2011 r., I UK 239/10, LEX nr 738532).

Tych uwarunkowań prawnych, samoistnie dyskwalifikujących możliwość poddania pod osąd istotnej części argumentacji zgłoszonej w apelacji powódka zdaje się w dalszym ciągu nie dostrzegać, nie tylko formułując zarzuty dotyczące istnienia – w dacie jego wydania – wiarygodności w wysokości określonej nakazem zapłaty, ale również zarzucając Sądowi Okręgowemu uchylenie się od dokonania ich merytorycznej oceny. Wyjaśnić zatem należy skarżącą, że kwestionowanie tego orzeczenia, z powołaniem się na argumenty wskazujące na jego – choćby częściową – bezzasadność, nastąpić mogło wyłącznie w postępowaniu wywołanym skutecznym wniesieniem zarzutów w sprawie VIII GNc 342/14. Zagadnienia objęte tym orzeczeniem zostały prawomocnie rozstrzygnięte, ze skutkami – dla przebiegu każdego innego postępowania sądowego – określonymi w art. 365 § 1 k.p.c.

Podobnie irrelevantne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy pozostawały wszelkie zarzuty pozwanej, dotyczące zdarzeń zaistniałych po wydaniu ww. nakazu zapłaty, w szczególności wysokości dokonanych przez nią wpłat, czy też wykorzystania przez pozwaną tytułu wykonawczego do egzekucji należności, które tym tytułem nie były objęte. Skarżąca nie zauważa bowiem, że rozpoznaniu tego rodzaju kwestii służy specjalnie do tego celu powołana instytucja prawna w postaci powództwa przeciwegzekucyjnego, przewidzianego w art. 840 § 1 k.p.c. To w jego ramach mogła ona wyłącznie powoływać się na okoliczności zaistniałe po powstaniu tytułu egzekucyjnego, w szczególności zarzut spełnienia świadczenia (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.), bo tak kwalifikować należy zarówno twierdzenia dotyczące nieuwzględnienia dobrowolnych wpłat dokonanych po dniu 5 sierpnia 2014 r., jak i kwestii egzekwowania przez pozwaną wiarygodności, których tytuł egzekucyjny nie obejmował. Innymi słowy, zamiast dokonywać na konto komornika wpłaty w kwocie 170.000 zł., powódka winna uiścić taką kwotę, którą uważała za wyczerpującą w całości wiarygodność pozwanej wynikającą z tytułu egzekucyjnego, zaś w pozostałej części wnieść powództwo o pozbawienie tego tytułu wykonalności. Żadne względy natury faktycznej, w szczególności konieczność odblokowania konta bankowego jej przedsiębiorstwa (nota bene: jej interes w tym zakresie mógł być należycie zabezpieczony przez złożenie – wraz z pozwem – wniosku o udzielenie zabezpieczenia przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego), nie mogą skutkować przyjęciem, że po zakończeniu postępowania egzekucyjnego możliwe jest merytoryczne weryfikowanie podejmowanych w jego trakcie czynności, w tym wysokości egzekwowanego świadczenia. Stanowiłoby to bowiem oczywiste obejście nie tylko trybu dochodzenia roszczeń w tym zakresie, przewidzianego przez ustawodawcę, ale nade wszystko skutków wynikających z przepisów powołanych przez Sąd I instancji, a mianowicie 803, 804 i 815 § 2 k.p.c.

W konsekwencji przedstawionych wyżej rozważań, wszystkie zarzuty apelacji dotyczące nieprawidłowej, bo dokonanej z przekroczeniem dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c., oceny materiału procesowego i powiązane z nimi zarzuty wadliwych ustaleń faktycznych, ocenić należało jako całkowicie obojętne dla rozstrzygnięcia sprawy. Jak bowiem wyjaśniono,

badanie objętych nimi kwestii było w niniejszej sprawie niedopuszczalne. Jeśli zaś zważyć, że w apelacji nie zostały podniesione jakiegokolwiek merytoryczne argumenty dyskredytujące pogląd Sądu Okręgowego, że spełnienie świadczenia w ramach postępowania egzekucyjnego, o ile stanowiący jego podstawę tytuł wykonawczy nie został następnie wyeliminowany z obrotu prawnego, zawsze realizowane jest zgodnie z porządkiem prawnym, to tym samym także zarzut naruszenia art. 405 k.c. nie mógł zostać uwzględniony. Dlatego Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I sentencji, na podstawie art. 385 k.p.c.

Jedynie na marginesie zauważyć dodatkowo należy, że formułując zarzut niekompletności materiału dowodowego skarżąca w ogóle nie wyjaśniła, w czym konkretnie uchybienie Sądu Okręgowego w tej materii miałyby się przejawiać, co uniemożliwia jego merytoryczną ocenę. O ile zaś niewypowiedzianą intencją powódki było zakwestionowanie prawidłowości pominięcia dowodu z zeznań świadków W. M. i A. K. (1), to dotyczyć one miały okoliczności, które z przyczyn już omówionych, nie obejmowały faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie wpisywały się one zatem w zakres znaczeniowy dyspozycji art. 227 k.p.c.

O kosztach procesu, tożsamy z kosztami zastępstwa procesowego pozwanej rozstrzygnięto w punkcie II wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 i 99 k.p.c., ustalając wysokość wynagrodzenia jej pełnomocnika w wysokości 75% stawki minimalnej, w oparciu o § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia apelacji (Dz.U.2015.1804). Podkreślić przy tym należy, że Sąd Apelacyjny nie uwzględnił wniosku zawartego w odpowiedzi na apelację, o zasądzenie wynagrodzenia w wysokości 100% stawki minimalnej uznając, że w postępowaniu odwoławczym pozwana jedynie ustanowiła dodatkowego pełnomocnika, obok pełnomocników, którzy byli umocowani do jej reprezentowania przed Sądem I instancji, skoro pełnomocnictwo to nie zostało odwołane. Z samej okoliczności sporządzenia odpowiedzi na apelację przez nowo ustanowionego pełnomocnika nie sposób zatem wyprowadzić tezy, że sprawę w postępowaniu odwoławczym prowadził inny pełnomocnik zwłaszcza jeśli zważyć, że na rozprawie odwoławczej w imieniu pozwanej występował pełnomocnik, który wykonywał także czynności zastępstwa procesowego przed Sądem Okręgowym. Za wydatek konieczny pozwanej Sąd odwoławczy nie uznał opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego dalszemu pełnomocnikowi ustanowionemu w postępowaniu apelacyjnym, skoro zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c., mającym wprost zastosowanie także do radców prawnych (art. 99 k.p.c.), za takowy uznaje się wyłącznie wydatki jednego adwokata i przy uwzględnieniu, że zwrot równowartości opłaty skarbowej od pełnomocnictwa został już uwzględniony w zaskarżonym wyroku.

SSA K. Górski SSA M. Gawinek SSA A. Kowalewski